

Børme Blad

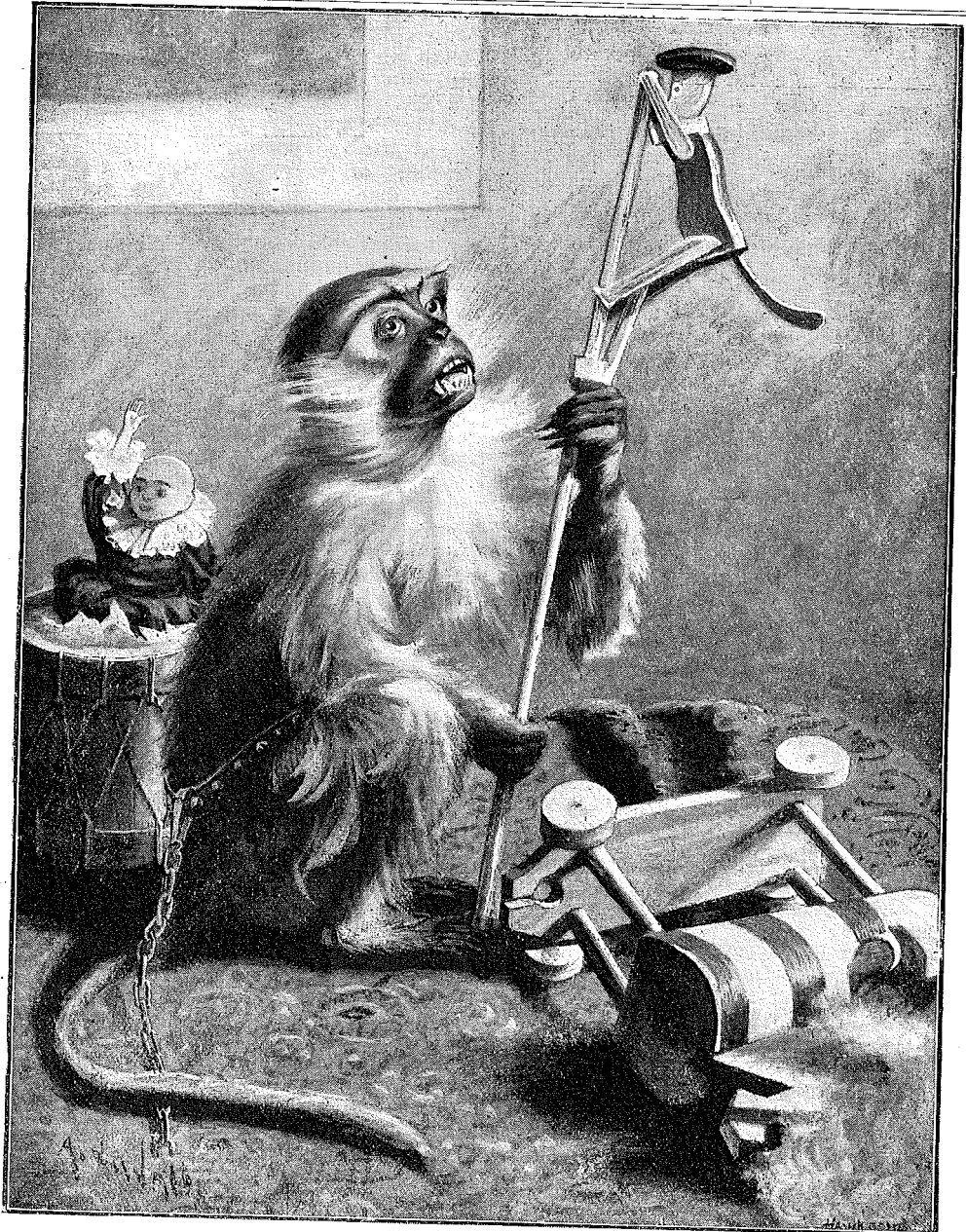

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 36.

6te september 1896.

22de aarg.

Abfat morer fig.

Børneblad

udkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forstrib. 3 pækker til en adresse paa over 5 eksplr. leveres det for 40 cents, og over 25 eksplr. for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Bestillinger og bestillinger, samt alt, hvad der angaar expeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. C. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Undervisningsplan for søndagskolen.

Tredje aargang.

35. lektse.

Alterens sakramente. III.

ABC-klassen: At æde og drikke kan uden tvil aldrig udrette det, men disse ord: Det gives for eder og det udgødes for eder til syndernes forladelse.

Katekismus-klassen: Katekismens svar paa spørgsmaalet: Hvorledes kan den legemlig æden og driften udrette saa store ting?

Forklarings-klassen: Samme som ovenfor og Sp. 579 og 580.

Wink.

Alterens sakramentes kraft ligger i ordet.

— Hvad vægen er for lyset, hvad blodet er for legemet — det er Guds ord for alterens sakramente. Derfor siger ogsaa Augustin: Ordet forenes med brød og vin og derved bliver det et sakrament.

— Harms siger: Tager man ordet bort fra sakramentet, saa nytter det at æde og at drikke aldeles intet. Thi naar Guds ord ikke er der, saa modtager du intet uden brød og vin og ved at nyde blot brød og vin faar du ingenlunde syndernes forladelse. Endvidere, at æde og drikke kan ikke gjøre nogen salig; ja selv naar brødet og vinen er indviiede ved Guds ord, nytter det dig dog intet hvis ikke disse ord er der: Givet og udgødt for eder til syndernes forladelse; thi for det første, saa er det kun ved Guds ord, at Jesu legeme og blod er i brødet og vinen, og for det andet, saa modtager du kun ved Guds ord syndernes forladelse, liv og evig salighed. Spørger du derfor: Hvorfor er Jesu legeme og blod i alterens sakramente, saa lyder svaret: Fordi Jesus har sagt: Dette er mit legeme, og dette er mit blod. Og spørger du: Hvorfor er syndernes forladelse, liv og evig salighed der? saa svares: Fordi Jesus har sagt: Det gives for eder til syndernes forla-

delse. Alt heror paa Guds ord, uden Guds ord er det intet uden almindeligt brød og vin . . . uden Guds ord er det intet sakrament, og uden Guds ord modtager du intet uden brød og vin.

— Da Israel skulde indtage byen Jeriko, gav Gud Josva befaling til hver dag at gaa omkring byen og blæse i basuner; og det skulde ske syv dage. Men paa den syvende dag skulde de gaa syv gange omkring byen, blæse i trompeterne og folket skulde opløste et stort skrig, saa skulde murene falde ned. Saa skede det. Hvem har nu saet Jerikos mure til at falde? Har Josva gjort det med trompeterne og skriget? . . . Nej, Guds ord har gjort det; det er nemlig hovedstykket i dette under, men i forbindelse med basunblæsen og folkets skrig. Thi havde Israel ikke troet Guds ord og ikke blæst i basunerne, saa stod kanske Jerikos mure den dag idag. Gud havde bundet sin almagt til basunens lyd. Netop paa denne maade har Gud knyttet syndernes forladelse til den hellige nadver og derfor er modtagelsen af syndernes forladelse bundet til den sakramentlige æden og driften.

— Luther: Her skaber vore kloge aander sig til med sin store kunst og klogskab, idet de skriger og larmer: „Hvorledes kan brød og vin forlade synden eller styrke troen?“ Og dog hører og ved de, at vi ikke siger jaadant om brødet og vinen, efterjom brød i sig selv er brød, men om det brød og den vin, som er Jesu legeme og blod og har ordet med sig. Just dette, siger vi, og intet andet, er den skat, hvorved denne forladelse er erhvervet. Nu bringes og tilegnes det os jo ikke paa anden maade end i de ord: Givet og udgødt for eder; thi dert har du begge dele, at det er Kristi legeme og blod, og at det er dit som en skat og gave. Nu kan Kristi legeme ikke være en ufrugtbar, gavnsløs ting. Dog, hvor stor end skatten i sig selv er, saa maa den indesluttet i ordet og ræktes os, ellers vilde vi hverken kunne vide om den eller sige den.

— Thi om det end er paa korset, gjerningen er steet og syndernes forladelse erhvervet, saa kan den dog ikke komme til os paa anden maade end ved ordet. Thi hvad vidste vi ellers om, at slikt var steet, eller skulde være skænket os, om man ikke har det frem ved ordet? Hvorledes kunde mennesket gribe og tilegne sig syndernes forladelse, dersjom det ikke holdt sig til og troede syndernes forladelse, og evangeliet? Nu er jo hele evangeliet og troens artikel: Jeg tror syndernes forladelse — ved ordet indesluttet i sakramentet og fremlagt for os.

Lessons for the Sunday School.

THIRD YEAR.

35. Lesson.

THE SACRAMENT OF THE ALTER. III.

ABC Class: "The eating and drinking, indeed, do not produce them, but the words, which stand here namely: given, and shed for you, for the remission of sins."

Catechism Class: The answer to to the question: How can the bodily eating and drinking produce such great effects?

Explanation Class: Same as above, and Qu. 579 and 580.

SUGGESTIONS.

— The relation of the Word of God to the visible elements in the sacrament may be compared to that of an electric battery to the wire. When the dead wire is connected with the battery, it becomes a live wire, transmitting light and power. In like manner the bread and wine, when connected with the Word of God, become the medium, through which Christ gives us his body and blood. Without being connected with the Word of God, they remain simple bread and wine.

— A watch without a spring will not run, a bell without a clapper will not ring, a lamp without oil gives no light, neither will the faith without the words "for us" live and operate.

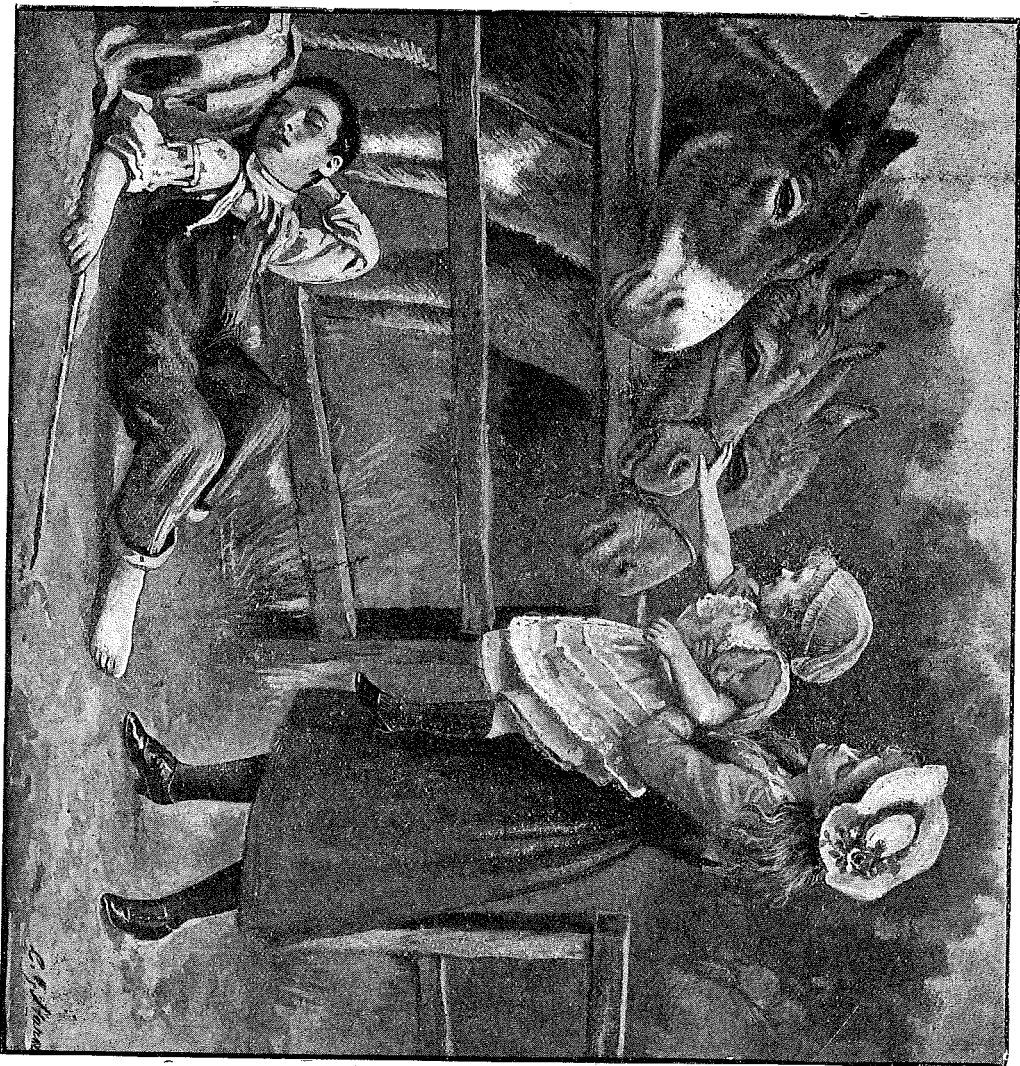
— Luther says: "It is the Word, which makes this a sacrament, so that it is not bread and wine alone, but is and is called the body and blood of Christ. It has been said, that when the Word comes to the visible elements, then it is a sacrament. These words by Augustine are so striking and well put, that he has scarcely said anything better. The Word must make the visible things a sacrament. If not, they are and remain natural elements. These words are not those of a king or emperor, but the words and institution of the most exalted Majesty, for whom all creatures must bow and say 'Yea, it is as he says'; and receive it with proper reverence, fear and humility. With these words you can strengthen your conscience and say: 'If an hundred thousand devils and all the enthusiasts came rushing and asked: "How can bread and wine be the body and blood of Christ, etc.?" yet I know, that all that all the great and learned minds put together are not as wise, as the divine Majesty is in the little finger.' Here are the words of Christ: 'Take, eat; this is my body. Drink ye all of it; this cup is the new testament in my blood, etc.' To this we will cling, and we would like to see those, who shall be able to prevail against Him

and make it otherwise than as He has said. It is true, if you take the word away from it, and look at it without the word, than you have nothing but bread and wine; but when the Words remain, as they shall and must, it is in accordance with them, in truth, the body and blood of Christ."

— That, which transforms the dough and makes it fit for bread is a little lump of leaven. Without the leaven it is simply a dead mass of flour and not bread. In the same way the Word of God operates on the dead elements, bread and wine, and transforms them into a living sacrament.

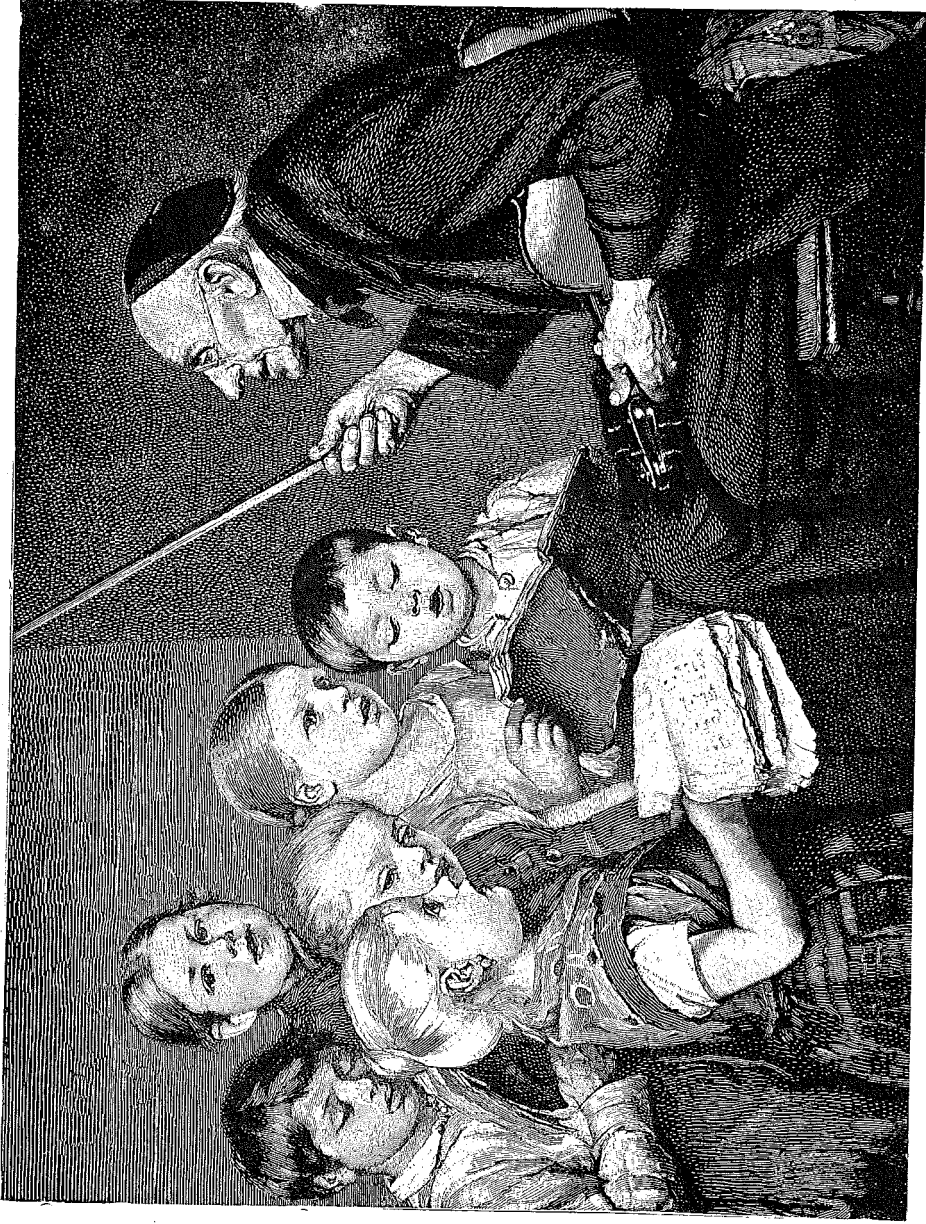
— L. Harms says: "Without the Word of God it is no sacrament, and without God's Word you receive nothing but bread and wine. Now, pay attention: When you receive the holy Supper, the Lord says: This is my body, and this is my blood. Through these almighty words of Jesus the bread and wine and the body and blood of Christ are united, and you eat and drink Him. But, when you receive this you must also notice the second saying, which the servant of God says in the name of the church: 'Take, eat, take, drink, this is the true body and the true blood of our Lord and Savior, Jesus Christ, given for you in death for the remission of sins.' And as surely as the Lord himself says these words through his servant, so surely do you receive the forgiveness of sins, life and salvation. But, when you are to receive all this, which the Lord gives you, forgiveness of sins, life and salvation, then the Word of God is there, indeed; but something must be joined to it by you, and that is faith. You must come forth in faith, and believe, that you receive the body and blood of Jesus, because the Lord has said it, and believe, that you have forgiveness of sins, life and salvation, because the Lord has said so. Everything, accordingly, rests on these two things: on the part of God his Word and promises; and on the part of man his faith. When these two are present at the holy Sacrament, then those who come in faith, receive forgiveness of sins, life and salvation. If you come without faith, you receive nothing, but eat and drink unto judgement and damnation, even if the Word of God is there. You have then trod God's holy Sacrament under your feet, for to come in faith is the only worthiness, and to come without faith is the only unworthiness."

— The secret of strength in the case of Samson was not the bare fact, that his mother did not cut his locks. But, because God had commanded her to let Samson's hair grow long, therefore it became the source of his immense strength. In like manner the eating of the bread and the drinking of the wine will avail us nothing, unless it is done at God's command, and according to his words of institution.

3 eifeltraben.

A. F. H. H. H.

Sanglærer Bult.

Den gamle raringen.

(Slutning.)

ei, nu skal jeg ikke længere sige nei", svarte Ella rødmende. "Jeg bed, at han vil blive en brav søn for far."

"Og jeg vil i dig faa en brav datter! Ikke sandt, mit kjære barn?" sagde madam Leboa venlig, "jeg haaber, at vi skal komme til at leve lykkelig sammen."

"Og naar skal faa brylluppet staa?" spurgte doktoren. "Jeg faar vel ogsaa en indbydelse?"

"Ja, det er klart", svarte Johan. "Jeg tænker, vi kan dække bryllupsbordet i mit værelse. Paa den maade holder snedkerkonen værdigt sit indtog i sit nye hjem. Jeg for min del overlader til min brud at bestemme dagen — gjerne om det var imorgen."

"Imorgen! Nei, det er umuligt!" udbrød Ella leende. "Saa hurtigt er det ikke at faa alt færdig — Huffer du den dragt, som du fandt faa passende for en snedkers kone?"

"Ja, det er vel rimelig, at det imorgen er for snart. Men naar mor hjælper til, faa tager det ikke saa lang til at blive færdig. Jeg for mit vedkommende har begyndt at ordne alt det nødvendige helt siden den dag, da jeg fik vide, at far Karlét havde udsigt til at komme til at se igjen."

Ella kunde ikke komme med flere indvendinger, og saa blev det bestemt, at brylluppet allerede skulde staa i den næste uge. Derpaa blev de forlovedes staaal drukket, og almindelig glæde og jubel herskede i det lille selskab, som endnu længe var samlet.

Den næste morgen kunde Karlét ikke holde sig hjemme; han frydede sig ved atter at have gjenvundet sin frihed og uafhængighed, og vandrede ligesom før gennem byens gader med papirmøller paa armen og sin sløite i haanden.

Han maatte idag lige ud til fru Terrason for at fortælle hende de sidste ugers lykkelige tildragelser, og det var med inderlig glæde, at den gode dame lyttede til sin gamle bens fortælling. Fru Terrason var i de senere aar blevet meget ældre af udseende; men i hendes bryst slog endnu det samme varme hjerte, og hendes interesse for gamle Karlét og hans pleiedatter var ikke svækket

med aarene. Hun boede fremdeles med sin familie i det samme hus i Rosengaden, skjønt hendes kaar i aarenes løb var bleven langt anderledes gode. Hendes tre gutter var voksne og forsørge sig selv, og Pauline var bleven sin moders støtte og hjælp i huset og forestod med dygtighed husholdningen.

"Men jeg maa nok snart give slip paa hende", sagde fru Terrason smilende til far Karlét, "og saa hun vil have sin egen husholdning ligesom Ella."

Fra Rosengaden gif Karlét hen til torvet. Han kunde dog ikke nu haabe ligesom i gamle dage at træffe sin gamle veninde madam Robert der; hun var bleven for gammel til selv stadig at gjøre turene til byen, og en af hendes broderbørn maatte derfor som regel rejse for hende. Karlét fandt snart denne og leverede hende et brev fra Ella til madam Robert.

Otte dage var gaaede hen siden den lille fest i doktorens hjem. Bryllupsdagen er endelig kommen, og omgivet af trofaste, oprigtige venner kan det unge par træde frem for alteret. Fru Terrason havde bedet om at faa lov til at pynte bruden med slør og krans, og med et lykkeligt smil sagde hun til Ella, mens hun bandt sløret om hende:

"Snart kan jeg ogsaa gjøre dette for min egen datter."

Madam Robert var naturligtvis blandt gæsterne i brylluppet. Hun havde paa forhånd sendt sine kjære venner en stor prægtig kallunsk hane, som smagte gjerne ikke mindst godt, og paa selve bryllupsdagen havde hun sin vogn fuld af alle mulige gode ting fra sin gaard, saa de nygifte fik en god forsyning i sit spiskammer. Fornøjet sad hun ved bryllupsbordet ved siden af far Karlét, og de to gamle venner kappedes om at kalde frem i erindringen alle mulige minder fra Ellas ungdom.

"Kjære far", sagde den unge brud, "naar jeg tænker paa alt det gode, som du har gjort mod mig, kan jeg aldrig takke dig nok. Det vilde ikke have været for meget, om jeg af kjærlighed til dig havde givet affkald paa al anden lykke her i livet."

"Heldigtvis er dette ikke nødvendigt", svarte den brave gamle. "Og hvad du end siger, saa tror jeg, at jeg har dig mere at takke for end du mig. Hvor tomt og indholds-løst var ikke mit liv, før du kom til mig."

Og hvorledes skulde det have gaaet mig paa mine gamle dage uden dig? Hvor glædesløst vilde ikke hele mit liv have været! Nei, mit barn, du er mig ingen tak skyldig; thi alt, hvad jeg har gjort mod dig, har bragt mig selv en velsignelse, som jeg aldrig kan takke nok for."

29. Kapitel.

Farvel, far Karlét!

Årrene gik. Karlét var bleven meget gammel. Han ved ikke selv rigtig, hvor gammel han er, men han er ialfald sikker paa, at det er adskillig over 80. Dog trods sin alder er han frisk og fornøiet, og ingen skulde kunne tro, at hans klare straalende øine nogen gang havde negtet at gjøre tjeneste. Dyktig og tilfreds lever han i sit kjære barns familie; hans barnebarn er umaadelig glade i sin bedstefar, og det er med vemod, at den gamle tænker paa, at han vel inden meget lang tid maa skilles fra dem.

Andre gamle folk pleier gjerne at tale mest om sine ungdomsår; men dette gjør aldrig far Karlét, de er som udslettede af hans erindring, og han undgaar stadig at tale om dem. Hans erindring fra fortiden synes først at begynde med det sieblit, da han i sine arme tog det stakkars, forladte lille væsen, der var bestemt til at blive som en god engel for ham og gjøre ham til et nyttigt menneske. Med dyb befsjæmmelse tænker han paa, at størteparten af hans liv var gaaet hen til ingen nytte, uden at han vidste hvorfor eller for hvem han levede.

"Det er forfærdeligt at tænke paa", sagde han ofte til Ella, "at jeg virkelig kunde leve næsten 60 aar paa den maade uden tanke for noget høiere. Gud være lovet, fordi han var saa god, at han sendte dig i min vei. Og Gud velsigne dig, mit kjære barn, fordi du har ført mig til Jesus. I troen paa ham, som har baaret alle mine synder, kan jeg nu vandre bort i fred, naar min time kommer."

Johans snedterforretning havde i de forløbne aar bundet megen anseelse; han havde altid nok arbejde, og arbeidet gik glat for den slittige unge mand; fra hans verksted kunde man stadig høre ham fornøiet mynne en eller anden sang under sit arbejde.

Heller ikke Ella sad med hænderne i skjød; i den første tid efter sit bryllup holdt

hun fremdeles paa at sy dukker; men snart maatte hun holde op dermed, da børnene og husholdningen krævede hendes hele tid; dertil kom, at madam Leboa var bleven saa gammel og svagelig, at hun maatte have ikke liden pleie. En mor har vel aldrig elsket sine børn mere, end Ella gjorde. Hun blev aldrig træt af at vise dem sin kjærlighed.

Men far Karlét vedbliver endnu med sin gamle befsjættigelse. Naar regnet puffer imod ruderne, og vinden suser over tagene, holder han sig hjemme; han sidder da ved sit arbejdsbord; foran ham staar en bop med klister, og ved siden af ham ligger pinder og broget paper i rigt udvalg. Og saa gjør han allsags legetøi for sine barnebarn og smykker sin stot med nye møller af forskjellige farver. Men naar det er solskinsveir, kan han ikke holde sig hjemme. Fornøiet vandrer han gennem byen, og det er maaste barnebarn af hans første kunder, som nu sendes længselsfulde blikke efter de smaa møller og kjøber det morsomme legetøi af den gamle.

Ella vover ikke at faa faderen til at holde op med denne sin vante befsjættigelse; hun beder ham blot at tage hendes ældste datter med, forat den lille kan komme lidt mere ud i den friske luft; men samtidig hvissler hun til den lille, at hun endelig maa passe godt paa bedstefar. Den lille pige er oplaldt efter fru Terrason, som var sadder til hende, og heder Fanny; men far Karlét kalder hende gjerne Ella, da hun ligner sin mor saa rent merkkelig. Naar han haand i haand med den lille vandrer gennem byens gader, synes han, at han hensettes mange aar tilbage i tiden, og mens han gaar videre, fortæller han sin lille ledsageresse om den stakkars foreldreløse barn, som han havde taget til sig, og som havde gjort ham til et nyttigt menneske. Og saa sætter han sløiten til sine læber, blæser nogle langtrukne toner og synger med svag, skjælvende stemme sit velsjendte vers:

"Kom, ja kom alle mine smaa,
Møller af papir her er at faa."

Sanglærer Busk.

(Med billede).

San var sanglærer baade paa borgerstolen og pigestolen i den lille by. En mere beshynderlig stiftelse fandtes vel neppe i hele byen; naar den lille magre, foroverbøiede mand med den lange sorte frak og den store bredbræmmede hat pilede bort gennem gaden, kunde en fremmed umuligt lade være at stanse og spørge, hvem det var. Men hvor var han end var, saa hændte det aldrig, at nogen af skolebørnene drev gjæk med ham; han havde ingen vanskelighed for at holde orden paa stolen; thi børnene holdt saa usigelig af ham; der var ingen af lærerne, som de var saa glad i som ham. Hvor morsomme hans sangtimer var! Hvorledes kunde han ikke lokke tonerne frem fra de unges bryst!

Busk havde i mange aar været sanglærer der i byen. Foruden at være sanglærer paa stolerne gav han timer i musik og tjente paa den maade saavidt, at han kunde leve uden at have næringsforger. Nu havde han ogsaa i en række aar været organist ved byens kirke, og siden den tid var hans stilling blevet meget bedre. Han spillede udmærket, og musikalske folk sagde, at hvis Busk havde faaet anledning til at uddanne sig, kunde han kanske være blevet en stor kunstner.

En dag kom ikke Busk paa stolen. Han var syg. Og han blev borte ogsaa baade den næste og de følgende dage; han kom aldrig mere paa stolen. Han blev liggende paa et langt sygeleie, som tilsidst endte med døden.

Men hvor han længtes efter sine smaa venner medens han laa syg. Han sendte bud, om de ikke kunde saa lov til at komme op til ham. Jo, det vilde de gjerne. Og fra nu af blev hans sygeværrelse gang paa gang besøgt af smaaflokte med børn, dels fra gutte- og dels fra pigestolen. De syntes, det var saa rart, første gang de stod ved hans seng; men snart blev de vant dertil. De kom for at synge sine sange for ham. Hvorledes laa ikke den syge mand og ventede paa, at de smaa skulde komme; det var hans bedste stund hele dagen. De sang saa mange

af de fange, han havde lært dem; men især vilde han, at de skulde synge for ham salmer og aandelige fange, som handlede om Jesus — jo længere han laa syg, desto mere glad blev han i sin Frelser, og han kunde ligge der saa andægtig med foldede hænder og straalende øine og høre paa deres sang. Han syntes, det var som en forsmag paa englesangen i himmelen. Og de smaa venner fik sjelden gaa, uden at han ogsaa havde talt lidt med dem om den kjære Jesus og om gjensynet hist og Guds børns glæde i de himmelfste boliger.

Uger gik hen. Da kom der en morgen bud ned til stolen, at Busk var død om natten. Der var noget saa stille og hvidtelig over barnesloften den dag; mere end en af de smaa kjendte, hvorledes graaden stod i halven paa dem, og det kunde vel være, at ogsaa en taare listede sig ned over en og andens kind. De havde aldrig saaledes som nu følt, hvor glad de var i Busk.

Noget dage senere skulde den kjære lærer begraves. De ældre børn saavel fra gutte- som pigestolen fik være med i begravelsen; i lange rækker fulgte de den sorte, blomstersmykkede kiste til graven efter i ligkapellet at have sunget en af hans kjæreste fange — en sang, der saa gribende tolkede Jesu kjærlighed, og som de havde sunget for ham saa mangen gang, da han laa syg.

O. R.

Gyldne sandhedsord.

1. Mit barn, udret din gjerning med sagsmodighed, og du skal blive elsket af det menneske, som er Gud velbehageligt. Sir. 3, 16.
2. Jo større du er, des mere ydmyg dig selv, og du skal finde naade for Herren. Sir. 3, 17.

Skulte dyr.

1. Du er en stor mand (1 fugl, 1 pattedyr, 1 krybdyr.)
2. Han strabede selv sine heste (3 pattedyr.)
3. Vi begriber ikke dette (2 fugle.)

M. S.